

A HTMT HÍREI

Székfoglaló előadás: Vigh Gyula: Kalandozások az elektroforézis birodalmában

Vigh Gyula, az MTA külső tagjának székfoglaló előadására 2023. szeptember 12., 11:00 óra kerül sor az MTA Székház Nagytermében (1051 Budapest, Széchenyi István tér 9.) [...] Ebben az előadásban négy olyan területről szeretnék beszélni, amelyen valamilyen kezdetben megmagyarázhatatlannak tűnő megfigyelés lényeges elméleti és metodikai előrelépéshez vezetett: nem ionizálható, gyenge és erős elektrolit enantiomerek elektroforetikus elválasztása ciklodextrin-tartalmú elektrolitokban...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Kötet: Jeney Éva: A megosztó és a megosztható múlt

Józan Ildikó és Filep Tamás Gusztáv szerkesztésében és utószavával megjelent a Kriterion Kiadónál Jeney Éva 'A megosztó és a megosztható múlt' c. posztumusz könyve. A kötetben négy témakörben született tanulmányok olvashatók. Az első egység a 19–20. századi magyar–román kapcsolattörténet néhány fontos pontját és folyamatát, valamint a két világháború közötti erdélyi magyar irodalom ideológiájának, a transzszilvanizmusnak az alapjait és eszmevilágát dolgozza föl. A második ciklus központi alakja Kuncz Aladár...” Forrás: ELKH.hu: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Ukrajnában engedélyeznék a terhesség alatti válást

Jelenleg a családjogi törvénykönyv tiltja, hogy a feleség terhessége alatt és a gyermek születését követő egy éven belül a nő vagy a férfi válópert indítson. A Legfelső Tanács a 5492. törvénytervezet módosításaival első olvasatban jóváhagyta e tilalom eltörlését. [...] A családjogi törvénykönyv 110. cikkének jelenlegi 2. részével összhangban az említett időszakban csak abban az esetben lehet kezdeményezni a válást, ha az egyik házastárs törvénytelenséget követett el a másik házastárs vagy a gyermek sérelmére. [...] Ezért kezdeményeztük a válás tilalmának feloldását [...] közölte a projekt társszerzője, Irina Herascenko parlamenti képviselő...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

A KMKSZ és az UMDSZ közös nyilatkozata a kisebbségi törvény tervezett módosításaival kapcsolatban

A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) és az Ukrjnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) a Velencei Bizottság és a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartája Szakértői Bizottsága által megfogalmazott ajánlásokkal összhangban támogatja A nemzeti kisebbségekről (közösségekről) Ukrajnában című törvény érdemi megváltoztatására, a kisebbségek jogainak bővítésére irányuló törekvéseket. Ugyanakkor nem tartjuk korrekt hozzáállásnak, hogy a törvény módosítási javaslatait csak közvetlenül a megbeszélés előtt juttatják el hozzánk, ami lehetetlenné teszi annak mélyreható jogi elemzését...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Kezdetét vette a XIII. Jankovics Mária Alkotótábor I. turnusa Beregszászban

A „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány a Magyar Kormány, a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásával immáron XIII. alkalommal szervezi meg a Jankovics Mária Alkotótábort kárpátaljai iskolás diákok számára, akik vonzódnak a képzőművészetek, festészet, szobrászat és rajz iránt. Azért, hogy egyetlen fiatal tehetséget se utasítson el az Alapítvány, az idei évben is két turnusban valósulhat meg az Alkotótábor: 2023. augusztus 7-12. – Beregszászban, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola bázisán, 2023. augusztus 14-19. – Tiszapéterfalván, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Egán Ede Szakképzési Centrum Tiszapéterfalvai Szakképzési Központjában...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Interjú: Fábíán Tímea gépfegyverre cserélte a hegedűt

Egyes becslések szerint az Ukrán Fegyveres Erők kötelékében mintegy négyszáz kárpátaljai magyar származású katona teljesíthet szolgálatot. De nem csak férfiak, vannak köztük nők is. Fábíán Tímea, a Kárpátaljai Állami Népi Együttes hegedűművésze az orosz

invázió kezdete után nem sokkal, tavaly márciusban csatlakozott az Ukrán Fegyveres Erők területvédelmi egységeihez. Ő az egyike annak a 60 ezer nőnek, aki valamilyen formában a hadseregben szolgál. [...] Többek között döntésének háttéréről, a nők hadseregben betöltött szerepéről, a férfiakra szabott egyenruháról és az átélt borzalmakról beszélgettünk...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Felmérések: Megszokták a szerbiai fiatalok az autokráciát?

A legfrissebb, szerbiai fiatalok helyzetéről és szükségleteiről szóló 2023-as alternatív jelentés egyebek mellett azt mutatja, hogy a fiatalok 60 százaléka úgy gondolja, Szerbiának ”erős vezetőre” van szüksége. Aleksandar Ljubomirović, a Néppárt ifjúsági elnöke azt mondta, hogy az említett adatok a szerb társadalom aggasztó tendenciáját tükrözik, amely sajnos a történelem során megszokta az ”erős vezetőket” és a személyi kultuszt. Mindez visszatükröződik a mai fiatalokban is, akik olyan társadalomban nőnek fel, amely nem ismer alternatívát az autokratikus államirányítási móddal és a hatalommegosztáson alapuló államirányítási rendszerrel szemben. [...] A fiatalok több mint 49 százaléka tervezi elhagyni Szerbiát, míg 11,8 százalékuk ezt nem szeretné megtenni – derül ki egy közvélemény-kutatásból, írja a 021.rs hírportál. Az adatokat az Alternatív jelentés a szerbiai fiatalok helyzetéről és szükségleteiről elnevezésű kutatásban közzétették, amit idén április 19-e és 25-e között végeztek el...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)
[> teljes cikk 2 >](#)

Kezdődik az ÉMPE 27. Szabadkai Nyári Akadémiája

Az Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete idén is megszervezi a Szabadkai Nyári Akadémia pedagógus-továbbképzést. Ez lesz sorrendben a 27. Az idei akadémia címe Az oktatás jövője és a jövő oktatása. A megnyitó hétfőn kezdődik a Szabadkai Városháza dísztermében, azt követően pedig Ferencz Orsolya tart előadást az akadémia központi témájára, a jövő oktatásáról. Az idei rendezvénysorozatnak is a szabadkai Ivan Sarić Műszaki Iskola ad majd otthont, ahol a pedagógusok számára a természettudományokra, a társadalomtudományokra, a drámapedagógiára, a népi kultúrára és a digitalizációra összpontosító szekciókban folyik a képzés. [...] Hétfőn könyvbemutatók lesznek, Móra Regina: Tablóképek, tollrajzok, valamint Kiss Dávid: Medvéd bolygója című kötetét mutatják be...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Kiállítás: Az elmúlt száz év emlékei Magyarkanizsán

A kispiai Körösalji Tájház beköltözött a magyarkanizsai Dobó Tihámér Képtárba a Szent István-nap és Újkenyér-ünnep kísérelőrendvényként. [...] Három szobát rendeztek be, az egyikben egy 100 évvel ezelőtti jómódú gazda tisztaszobáját alakították ki, a másikban a magyarkanizsai származású Fehér Anna hagyatéka kapott helyet, ami az 1940-es évek polgári életét mutatja be, a harmadik szobában pedig a szocialista időkből származó emlékek repítenek vissza az időbe...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Bakos Árpád zenész

A csantavéri Bakos Árpád zenész, zeneszerző a mai napig aktívan tevékenykedik. A zenész azonban nemcsak hazánkban lép színpadra a már sokak számára ismert Bakos Árpád trióval, hanem az anyaországban és Erdélyben is. Mint ismeretes, a Tanyaszínház Útkeresők című előadásának a zenéjét Bakos Árpád szerezte. [...] Ennek kapcsán elmondta, hogy augusztus végén öt betétdal kerül a nagyközönség elé. [...] Az együttessel kétszer jártunk Salzburgban, ugyanis az ott élő magyar közösséggel nagyon jó kapcsolatot ápolunk. [...] Június 4-én a nemzeti összetartozás napján pedig Gyimesben koncerteztünk...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Hamarosan Interetno Fesztivál

Augusztus 21-e és 26-a között a Népkör Magyar Művelődési Központ 22. alkalommal szervezi meg az Interetno Fesztivált. A hazaiak mellett Indiából, Észak-Macedóniából, Szlovákiából és Magyarországról érkeznek idén táncosok a XXII. Interetno fesztiválra. [...] Több mint 500 néptáncos, népzene és kézműves járul hozzá ahhoz, hogy idén is elhozzák a világot Szabadkára. [...] Még mindig él a Summer Fesztivállal megkötött 2014-es szerződésünk, s ez alapján vendégeskedni kellene egymás fesztiváljain, de most már mindkét félnek problémát jelent az utaztatás költsége. [...] mondta Bodrogi Béla a fesztivál igazgatója...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

A magyar lett a legnépesebb külföldi munkáscsoport Ausztriában

Újabb rekordokat döntött júniusban az Ausztriában dolgozó magyarok száma. Az ÖGK területi egészségpénztárak adatai szerint a nyár első hónapjában 124.718 magyar állampolgár dolgozott ausztriai munkáltatónál, ezzel pedig a magyar lett a legnépesebb külföldi munkáscsoport Ausztriában. A tartományok összehasonlításában sokáig Bécs állt az élen, ma már viszont ez nem érvényes. Júniusban a legtöbb magyar, szám szerint 22.891 Alsó-Ausztriában dolgozott. Burgenlandban 22.712, a fővárosban 21.475 magyar állampolgár vállalt munkát...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Időjárásban az extrém az új normális?

A nyár eddigi időszaka az extrémításokról szólt az időjárásban. A szélsőségek ha közvetlenül nem is, indirekt összefüggenek az éghajlat változásával. Bár nem tudjuk pontosan megjósolni, hogy a tényezőknek ez a kombinációja mit fog okozni, azt tudjuk, hogy a hatás nem jó, és hogy sok szélsőséges időjárási eseményhez fog vezetni – vázolta a kilátásokat Üрге-Vorsatz Diána, a bécsi CEU Környezettudomány és Környezetpolitika tanszékének professzora...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Ismertető: Kárpát-medencei témák a Bécsi Naplóban

A napokban kerül az olvasókhoz a Bécsi Napló 44. évfolyamának 4. júliusi-augusztusi száma. [...] Szakály Sándor Emléktörödékek címmel írt recenziót Arday Lajos Emlék(kép)ek kortársakról című kötetéről. A könyv családtörténetek, miniportrék gyűjteménye pályatársakról... [...] Bika Julianna Marslakók Amerikában címmel a magyar származású Nobel-díjasok munkásságát, sikereit részletezi több megjelent könyv, tanulmánykötet alapján. [...] Felvidék elfeledett polihisztorának, Czieser Jakabnak az életrajzát ismerteti Radics Éva, az MTA külső köztestületének tagja. A kiváló orgonista, tanár, gimnáziumi igazgató idén 250 éve hunyt el. [...] Deák Ernő főszerkesztő, az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság tagja szemlézi a Bécsi Napló friss számát. [...] Az ausztriai magyarság életével ismét számos cikk foglalkozik. Hosszú cikk foglalkozik a SalzUNG „Így lettünk magyarok” című történelemkönyvének magyarországi bemutatójával, amely a könyv tartalmát is ismerteti...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Újra lesz Szent István mise Bécsben

Négy év szünet után ismét megtartják Bécsben az Ausztriában élő magyarok hagyományos Szent István-miséjét. A szentmisét a Szent István dómban tartják, ahol a magyar államalapító ereklyéjét őrzik. Az elmúlt négy évben nem volt lehetőség rá, most azonban ismét felkérés érkezett Varga János atyához, a bécsi Collegium Pázmáneum rektorához, hogy az augusztus 20-i, Szent István ünnephez kapcsolódóan, ismét tartsanak megemlékező misét a fővárosban...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Képriport: Összefogás az ár ellen

Szlovéniát augusztus elején története legsúlyosabb természeti katasztrófája sújtotta, a heves esők miatti áradások több milliárdos károkat okoztak, emberáldozatokat követeltek. Az élet az ország kétharmadában még sokáig nem áll vissza a régi kerékvágásba...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: A drámapedagógia az életre nevelésről is szól

A lenti József Lajosné, Katalin, aki – ma már nyugdíjas – dráma- és gyógypedagógusként a hagyományos oktatást reformmódszerekkel egészíti ki. [...] Kati néni, ahogy a gyerekek hívják, már több mint egy évtizede vezet nyári napközis táborokat a Muravidéken. Bár elsősorban játéknak tűnhetnek ezek az egyhetes foglalkozások, valójában rengeteg lehetőséget rejtenek a tanulásra és a fejlődésre. [...] Katalin [...] úgy döntött, hogy az óvónői, tanári és gyógypedagógiai diplomája mellett ebből is végzettséget szerez, így lett drámapedagógus. Az elmúlt negyven évben tanított a lenti művészeti általános iskolában, illetve a Móricz Zsigmond Általános és Speciális Szakiskolában is. Az utóbbi harminc évben gyógypedagógusként segítette a gyermekek fejlődését...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

A romaholokausztra emlékeztek Muraszombatban

1944. augusztus 2-áról 3-ára virradó éjszaka gázkamrákban ölték meg az Auschwitz-Birkenauban lévő cigánytábor még élő lakóit, a legújabb becslések szerint 4.300 embert. Ezt a tragédiát idézik fel Európa-szerte a roma holokauszt emléknapján, augusztus 2-án. Megemlékezést tartottak Muraszombatban is. [...] A köszöntők után Jožek Horvat-Muc, a Szlovén Romaszövetség elnöke a roma

holokauszt méreteiről és kegyetlenségéről, míg Horvath Emmerich Gartner, az osztrák romák elnöke az osztrák, leginkább a burgenlandi romák történetét mutatta be szóban, illetve egy dokumentumfilm bemutatásával...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Interjú: Varga Tibor, a zágrábi Kisebbségi Tanács új elnöke

Kisköszegen, Batinán születtem ugyan, de sajnos nem éltem ott, nyaranta látogattam csak el a nagymamámhoz. Horvát nyelven tanultam, és sajnálom, hogy nem volt lehetőségem magyar iskolába járni. Amit tudok magyarul, az mind otthonról származik. [...] Nem feledkezhetünk meg a járások, városok, megyék kisebbségi önkormányzatairól sem. Ez sajnos el lett hanyagolva, nem kap elég hangsúlyt, ezzel a jövőben erőteljesebben kívánunk foglalkozni. És szeretnénk új pályázati kritériumrendszert felállítani. Lényegesnek tartom az anyanyelvápolás, a nyelvoktatás kérdését is. [...] Csak hat olyan kollégám van, aki ügyeket intéz, szeretnénk a munkatársak létszámát növelni, hiszen évente 8 millió euróról van szó, ennyivel támogatjuk a kisebbségi szervezeteket, a koordináció hatalmas munka...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

A teljes erdélyi magyar kulturális élet a nagyváradai színház, filharmónia és folyóirat sorsára juthat?

A kormány költségcsökkentő sürgősségrendelet-tervezete több kulturális intézmény működését fenyegeti. Azokat kérdeztük, akik szerint az önkormányzatok autonómiáját nem kellene semmibe venni, a művészetet pedig összekeverni a betonozással. Czvikker Katalinnal, a Szigligeti Színház főigazgatójával és Szűcs Lászlóval, a Várad folyóirat egykori igazgatójával beszélgettünk, miután pár éve a saját bőrükön tapasztalták meg és érzik ma is, milyen az, ha a hatalom huszárvágással próbál agyműtétet végezni. [...] Szűcs László, az Újvárad főszerkesztője: „Nem kell közgazdásznak lenni ahhoz, hogy az ember belássa, nem a kultúra az a terület, ahol az állami alkalmazottakon karcsúsítani lehet. [...] Ugyanakkor paradox helyzet az is, hogy a kormány olyan intézmények felszámolásáról dönt, amelyek az önkormányzatok alá tartoznak...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Újabb tiltakozó megmozdulás Sepsiszentgyörgyön, ahol jelképesen eltemették a kultúrát

Egy országos szintű megmozdulás részeként a sepsiszentgyörgyi kulturális intézmények képviselői is tiltakozó akciót szerveztek pénteken délelőtt a kormány költségcsökkentést célzó sürgősségi rendelettervezete ellen. A rendezvényen a városi és a megyei önkormányzat alárendeltségébe tartozó intézmények munkatársai feketebe öltözve tüntettek színházuk előtt, majd a prefektusi hivatal épülete elé vonultak, ahol egy fekete koporsóban jelképesen eltemették a kultúrát. [...] A tiltakozók mintegy kétszáz fő csoportot alkottak a prefektúra előtt...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Kutatás: EduMonitor 2023

Az iskolás gyermekek szüleinek véleménye szerint a jelenlegi oktatási rendszer elsődleges problémája, hogy a tanterv elavult, a gyerekek nem azt tanulják, amire igazán szükségük lenne – mutat rá az EduMonitor kutatáson alapuló jelentése. Sokan kifogásolják, hogy a jelenlegi rendszer a magolást előbbre tartja a kritikus gondolkodás fejlesztésénél. A szülők becslése alapján a diákok egy átlagos iskolai hétköznapon átlag 169 percet töltenek az otthoni tanulással és a házi feladatok elkészítésével. A magánórák részletesebb elemzéséből kiderül, hogy 42%-ot azok aránya, akik legalább egy tantárgyból jártak iskolán kívüli magánóra a 2022/2023-as tanévben. A felmérés külön „mintán” vizsgálta a magyar nyelven tanulók szüleinek véleményét is. [...] A magyar szülők gyerekük jövőbeli sikere szempontjából fontosabbnak vélik a kitartást, [...] mint a tanulást, az iskolai végzettséget. A magyar résztvevők 62, az összes romániai válaszadónak pedig csupán 37%-a jelölte meg ezt a siker feltételeként. A „kitartási attitűd” nagy valószínűséggel kulturálisan, a kisebbségi lét által meghatározott...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Másodfokon is vesztett Beke István és Szócs Zoltán a román állam elleni kártérítés-igénylő perben

Beke István és Szócs Zoltán, a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom erdélyi csoportjának volt vezetői elvesztették fellebbezésüket abban a polgári perben, amelyben 1 millió lej kártérítést követeltek a román államtól. A román sajtóban a székelyföldi terroristák ügyeként elhíresült perben 2018-ban jogerősen ötévi börtönbüntetésre ítélte a román legfelsőbb bíróság a HVIM aktivistáit...” Forrás: Transtelex: [teljes cikk >](#)

Felavatták a Herepei-házat a Kolozsvári Magyar Napok keretében

A Kolozsvári Magyar Napok keretében avatták fel vasárnap délelőtt a Farkas utcában levő Herepei-házat, amelyet az Erdélyi Ifjúsági Keresztény Egyesület (IKE), illetve a Főiskolás Ifjúsági Keresztény Egyesület (FIKE) vesz az elkövetkezendőkben birtokba. Az egykori parókia épületét az Erdélyi Református Egyházkerület a magyar kormány segítségével újított fel, hogy ifjúsági központ működhessen benne. [...] A ház avatóján Weisz Attila művészettörténész, az MTA külső köztestületének tagja elmondta, mennyire

értékes az egykori parókia épülete a kincses város számára. „Három rétegni keso reneszansz stílusú falképet sikerült kimutatni, eddig Kolozsváron nem ismertünk reneszansz falképeket...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Bemutatták az új Kincses Kolozsvár Kalendáriumát

A Kincses Kolozsvár Kalendárium 2023–2024 című kiadvány az olvasót a város régmúltján vezeti végig egészen a jelenig – ebbe az érdekes, gazdag világba nyert betekintést a kötet bemutatóján a Bánffy-palota udvarán vasárnap délután összegyűlt közel százfős érdeklődő közönség. [...] H. Szabó Gyula, a kötet főszerkesztője, a beszélgetés házigazdája elsőként Papp Annamária történésznek adta át a szót, aki Kolozsvár történetének egyik szomorú napjára, az 1944. július 2-i bombázására emlékezett. [...] Az idén 75 éves Művelődés folyóirat múltjáról a kiadvány főszerkesztője, Benkő Levente beszélt...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Petőfi Erdélyben – A költő ezer arcát ismerhetjük meg a róla készült dokumentumfilmben

A nép nyelvén szóló híres magyar költő Erdélyben töltött napjait mutatja be Maksay Ágnes és László Loránd „Hallgass zúgó szél, hadd beszéljek én...” – Petőfi Erdélyben című dokumentumfilmje. A Kolozsvári Magyar Napok keretében bemutatott dokumentumfilmről és a kutatómunkáról Maksay Ágnes rendezővel beszélgettünk. [...] Maksay Ágnes rendező elmondta, amikor először felmerült a film gondolata, akkor mint bárki más Dávid Gyula Petőfi Erdélyben című könyvét vette a kezébe. A rendező végül eljutott T. Szabó Levente irodalomtörténész, az MTA külső köztestületének tagjához, aki a Babeş–Bolyai Tudományegyetemen ezzel a korrall foglalkozik, ő pedig rábólintott az ötletre. Két hét alatt jött egy új koncepcióval, amely már tartalmazta a legmodernebb, legfrissebb irodalomtörténeti kutatásokat Petőfi erdélyi napjaival és itt töltött időszakaival kapcsolatosan...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Vinczeffy László képzőművész

Beszélgetés Vinczeffy László képzőművész-restaurátorral pirított grízről, buszoztatott életműről, narancssá átfestett citromról és atyhai galériateremtésről. Kitelepített család sarjaként élte meg korai gyermekkorát. Hogyan emlékszik az akkori évekre? Annyi hagymalevest és pirított grízét ettünk, hogy ma sem bírom az illatukat [...] de leginkább a félelem érzése maradt meg. [...] A magyar közösségből való kiszakításunk nagyon megviselt. [...] A művészi ranglistán hol helyezné el a restaurátort? Kezdetben én is élveztem a restauratori munkát, elsősorban a retust, a színek kikeverését, a hiányzó részek kiegészítését, a legizgalmasabb az volt benne, hogy mindig új művésszel találkoztam, akinek a világába is, technikájába is bele kellett helyezkedni...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Szászrégeni Magyar Napok

Szeptember 4-e és 10-e között tizedszer szervezik meg a Szászrégeni Magyar Napokat. Gáll Előd főszervező lapunknak elmondta, kell egy olyan rendezvény, amely előtérbe helyezi a szászrégeni magyar kultúrát, erősíti az összetartozást. Sajnos a legutóbbi népszámlálás adatai is igazolják, hogy a szászrégeni magyarság a 20%-os küszöböt súrolja. [...] A rendezvény szeptember 4-én, hétfőn kezdődik, 17 órától Vinczeffy Sándor képzőművész alkotásaiból nyílik kiállítás az Eugen Nicolară Művelődési Ház kistermében...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

A Marosvásárhelyi Színház Tompa Miklós Társulata hirdetni kezdte új évada eseményeit

A most kezdődő 2023/24-es idény lesz a 79. a színház életében. A változtatás jogát fenntartva, a TMT hat bemutatót vetít előre. Az egyik közülük ősbemutató lesz. Székely Csaba Az igazság gyertyái című művéből készült előadást Sebestyén Aba rendezi. [...] A Látó frissen megjelent, augusztus–szeptemberi összevont színházi számában olvasható Székely Csaba színműve. A szerző a folyóirat ajánlójában így vázolta szövegét: „Élt Erdélyben egy kis székely közösség, amelynek tagjai a középkor óta követték a zsidó szertartásokat, majd a 19. században be is tértek a zsidóságra. Aztán Észak-Erdély Magyarországhoz csatolásának négy évében rájuk szakadtak a zsidótörvények...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Zöld utat kapott a rendőrségen belüli kétnyelvűség

"Hamarosan országos viszonylatban megkezdődik a rendőrpáncsnokságok és a rendőrőrsök kisebbségi nyelvű megjelölése." - tudatta Bukovszky László, kisebbségekért felelős kormánybiztos. Augusztus 9-én a rendőri vezetés utasítást adott ki a belügyminisztérium illetékes szervének, hogy a kisebbségi településeken lévő rendőrpáncsnokságok és körzeti kirendeltségek esetében biztosítsák a nyelvi jogokat. Első lépésben a vizuális kétnyelvűség biztosítása a feladat a hivatalokon belül és az épületeken is. Későbbiekben pedig a törvényből adódó hivatalos kisebbségi szóbeli és írásbeli érintkezést is biztosítani kell. Több szakasos folyamat ez...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

A természetvédőknek hála újabb dunai gát válik átjárhatóvá

Két héten belül megkezdődik a Duna Vajkai-ágához tartozó gát komplex átépítése. A Duna szlovákiai mellékágrendszerének egész szakaszán 12 elzáró gátsor épült az elmúlt évtizedekben, melyeknek a vízszint emelésében, illetve a víz visszatartásában van szerepük. Sok helyen, így a Vajkai-ágnál is a víz átfolyását csövekkel biztosították, ami viszont nem a legideálisabb megoldás, hiszen az üledék és az uszadék fa nagyon gyorsan képes eltömíteni ezeket az áttereszeket. A csöveket ezért fokozatosan mindenhol keretes áttereszekre fogják lecserélni. Az utóbbi három évben ez lesz a második gát, amelyet ilyen módon átépítenek. A Sülyi-ágnál már keretes betonáttereszen keresztül áramlik a víz...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Ipoly-nap helytörténeti-természetismereti konferencia

A Honti Múzeum és Galéria Baráti Köre az Ipoly névnaphoz kapcsolódva immár 20. alkalommal szervezte meg az Ipoly-nap helytörténeti-természetismereti konferenciáját. [...] A szakmai találkozónak a Pongrácz Magyar Közösségi Ház adott otthont. Elsőként a közösségi összetartozás két meghatározó személyiségére emlékeztek. Hajdú Sándor és Mándli Gyula számára kiemelten fontos volt a Vác és Ipolyság közötti kapcsolatok elmélyítése. [...] Az előadások sorát Batizi Zoltán régész, intézményvezető nyitotta. Dél-Hont középkori etnikumait vette górcső alá kiselőadásában. [...] Egy méltatlanul elfeledett selmecbányai mineralógus életét vázolta fel Kiss László orvos történész, az MTA külső köztestületének tagja. [...] A nap utolsó előadásában a közel kétszáz éves lóversenyzés Hont vármegyei kötődéseiről hallhatott a közönség Száraz György tolmácsolásában...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Péci Tünde, gyermekorvos

Péci Tünde rimaszombati gyermekorvos szerint tizenöt éve még volt kitől tanulni a kezdő orvosoknak, mára a tapasztalt kollégák többsége elhagyta a kórházat, utánpótlás pedig gyakorlatilag nincs. Szlovákia több járásában kritikus a gyermekorvoshiány, az egészségügyi minisztérium adatai szerint a 980 gyermekorvos mintegy fele elérte a nyugdíjkorhatárt. Az országban működő gyermekorvosok átlagéletkora 59 év. [...] Kevesen választják ezt a szakirányt. Nem látom át ezt a problémát teljesen, de már a főiskolán kevesen szeretnének gyermekorvosok lenni, egyrészt a gyermekorvoslás nem kifizetődő. [...] Sokan azért sem akarnak gyermekorvosok lenni, mert nehezebb a gyerekekkel, a szülőkkel dolgozni. [...] Nálunk nagyon el vannak kényeztetve a szülők. Egy ambuláns sürgősségi ügyeletben átlagosan 23–27 gyermeket látunk el, abból ténylegesen kettő beteg, de ugyanez jellemző a rendelőre is...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Képzőművészek nemzetközi tábora Rozsnyón

A Rozsnyó város és testvértelepülései, valamint művészei között kialakult együttműködés fejlesztésének céljával idén is megszervezték a Baska József nevét viselő MALOM nemzetközi festőtábort. A képzőművészek találkozájának helyszíne ez alkalommal is a „Vilka”, Rozsnyó egykori fürdőjének vendégháza és környéke volt. A tábor kezdeményezője, alapítója, hosszú ideje szervezője és aktív résztvevője a Budapesten élő és alkotó festő, a nemzet művésze, a rozsnyói származású Baska József (1935-2017) volt. [...] A tábor programjában szerepelt Neupauer Roland aktuális szerzői kiállítása is a krasznahorkai Andrassy Képtárban...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)